

Franckesche Stiftungen zu Halle

Centrum securitatis To gest, Swetlé wymalowánj, gak w samém gediném Bohu, a pokorném se gemu na wssecku ge' wuli oddánj a poddánj wssecka dokonalá ...

Comenius, Johann Amos

[Verlagsort nicht ermittelbar], 1632 [i.e. 1633]

Kap. VIII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:hbz:ha33-1-228795](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:ha33-1-228795)

K. r. u. d. n. im Jan. 1729.
 nam 84te Centrum wird edine
 br. b. f. h. o. f. n. e. n. v. l. a. s. t. i. g. i. s. t. i. p. e. s. t. u. g. e.?
 mit in. N. u. t. a. f. r. o. g. e. f. o. r.
 f. o. r. g. e. Kap: VIII. 3te Centrum
 s. u. b. s. t. M. e. i. l. o. s. t. d. e. n. s. t. i. v. B. o. j. h. o.
 v. b. i. e. x. H. a. i. f. f. e. I. g. e. s. t. A. r. y. s. t. u. s.
 A. t. e. r. n. o. g. a. u. d. i. a.

R Bohu do
Centrum tre
fuit prece ne
quidne?

Přítom do
Centrum tre
firi přec ne
madne

Atom toliko gest, vmeči do to
ho šťastného Centrum tre
firi. Gatož zagiše tdyž se vlc
nětčera v kole plete, vždyčn gi sná
je gest i kola vpadnauti; nežli do
proštěd trefiri, a m se vsaditi: tal
nám tdyž námi točením a mo
zaním Světa zmizagi, snáze gest
na zausfání vřigiti, nežli k Bohu
do toho Centrum bezpečnosti, vho
diti. Protož Pán Bůh Mdl'eb
nassi totem napomocy chřege, dno
ge toto učinil. Bedno, že nespravi
sedlný byto sám v sobě, gatož to
Centrum věčnosti, viditedlným
nám se učinil. Druhé, že nám co
stu a i působ ludy a gal kněm v
cházeti, sám vkázal.

Widucolng se včinit, fdy; S

Wsseho Kryšto

85

ditelne Centrum
trum Swica

na stroho nashim relem ptiode /
geg za widitelne Centrum Nebi n
Demi wyhl. snt; aby se t němu / a
wnēm, wsecko což rozptřleno bylo /
jase zbjhati mohlo. Což sám po dwa
trár i Diebe rčmto skoroy wyhlášyl:
Tode gest ten mīg mltý Eyn,
wnēm; mi se wsecko ljbí: Toho
poslaucheyte. Kteréž ragemstř
střtegi wyládage Duch S: di /
Ze se zaljbilo Dicy, aby w něm
samēm wsecka plnost přebýwa
la / a aby srže něho s sbaui smi
řil wsecko, což na nebi y na zemi
gest: X to což od cžene bylo, a
by jase srže něg přstup mělo k
Dicy. (Kol. 1. Efez. 2.) a aby on byl
(aťž opře ptiřladně mluwí D. B.)
Whelným Kamenem, na němž
by se wseckni kdo k wěčnosti w
ddělání byti chtěgi / zasládali.
(2. Petr. 2. 5. 6.) Eť on ja rowi
nost ptiřaw, wstauril jako widi
telne Centrum Milosrdenstwi Bo
ho

D.

ho

26 Centrum widitečlné
Jiho, a wolal. Ga gsem Cesta
Prawda, a Žiwot; Žadný ne při
cházy f Decy gedine škrze mne.
(Jan 14. 8.) A opěr: Podie se
mně wšicknj šterjž pracujete a
obtyčejš se, a ga wam polehčejš.
Wezměte gho mé nase, a wčte se
ode mne, Nebo Ga sem tichy, a
pokorný srdcem: a naleznete od
počinutj Dussm wassim (Mat:
11. 28.) A gessř; W Swětě máte
šfauženj, ale we mně máte po
fog. (Jan. 16. 33.) Nebo wüle
toho šterjž mne poslal gest, a
bych nic neztratil, ž toho což při
cházy se mně: a kdo koli widj
Syna, a wěrj w něho / aby neza
hynul, ale aby měl žiwot wčěnj.
(Jan 6. 37. 39.)

Weternj
nalezame,

A Tu hle Syn Boží wfažuje
dwoje toto: W co dobrého my
w něm šloženého máme: A gal
a fudy

a řidy k tomu pronikáme.

Složení máme to Krystu to, což
to Centrum bůh má; amenovité.

I
Studený
bynežá

Původ dependency své, Odpo-
činutí, Pokoj a bezpečnost nespo-
uhalau. On iagiké k ředch Bofi-

mu (i něhož Milosrdenství vyplý-
vá na vřelostě tvorů jeho) líst-
má: nžbrk to litostivé Bofi ředce

to sobě nesh. Protož di: Zádny
nepřicházj k Otci jediné řkrze

mne. A hned řatim: Kdo wídj
mne, wídj Otce: Nebo gá to Ot-

ci řsem a Otec we mně (Jan.
14. 9.) Krysta ředy naleznauce, na-

ležáme Nebeského Otce: a nalez-
nauce Nebeského Otce, naležáme

Studených tu, jnšj řme vyplnuli,
to blahoslavené wěčnosti Cen-

trum: a řať řřme doma.

2
Odpocínne ř.

A Co dále? we mně naleznete
odpočinutí duffem řwřim t: řeho

řinde to řwřitě ř welikřm řez řon-
te řoloránim řarmo řledáte, řo ř

řij.

mne

ss Centrum widitedlné

mne plně naleznete, a caužení má-
sse přestane.

2
Přeloz.

Co více? We
mně máte Pófog: totiž v mne nežít.
Anžm bídám a trápením, gichž svět
plný, vlezte: nžbrž y hně-u Bo-
žimu, jádná w ás wěc i nepožgi-
ti mochy nebude.

4
Božstnost.

Co naposledy? nestraš se v mne
jádnž, aby měl zahynaut: t: bezvě-
ně v mne každž odpočívati máž, já
dného nepřítel se neboge na wěky.

D pře vžitečnžgšichž wěch, tčert
nám tuto slibuge. Křstus! a slibuge
pravdivé: proto že en gest Praw-
da a štwot. A došby t němu nepo-
spíchal? w něm laskawau Nebestě
ho Dce twáť, w něm libé odpočínu
š, w něm předrahž a newymku tčnš
pófog, w něm plnau až na wěky be-
pečnost, mirtí moha? Buditž na wě-
ky pochwálen Nebestě Dce, že tal
drahč poklady pro naši potčebu w
jedno šhrnauti chčge, gako gedného
i proštketu našeho (tčertžby řitedl-
nost t nám mirtí mohl) wybrato a
Božstwm šwým naplnim, ja ne
přewa-

Wsch: Krytus

přemájenau studnich Milosřden
řwi swěho, (a to studnich roždy-
ty cewřenau. Zach. 13.1) wysta wil.
tak abychem i plnosti geho brá-
ti mohli wsřeknj milest za milost

(Jan 1. 16.) Co řoli řagist
má Krytus, pro nás má; řasř ři
řmo řwědři: ře on řest nářře řra-
drořř, nářře řoswřceni, nářře řy-
řaupeni, nářře řehřana, nářře řřř
řwá, nářře řwoboda, nářře řdrořř-
muri, nářř řřřřř, nářře řřřřř a
řřřřř, nářř řřřřř, nářř řřřřř řřřřř
řřřřř.

W řřřřř řřřřř řřřřř, řasř řřř
řřřřř řřřřř řřřřř, a řř řřř řř
řřř řřřřř: řřřř ř řřřř řřřřř,
an řřř řř řřř řřřřř řř
řř řřřřř. řřřřř řř řřř řřř-
řřř řřřřř řřř: řřřř ř řřřř
řřřřř a řřřřř řřř řř řřř.
řřř řřřřř řř řř řřř řřřřř:
řa řest řřř řřř řřř, řřř
řřř řřř řřř řřř řřř. řřř řřř řř
řřř, řřřřřřř. řřř. řřř řř
řřř. řřř řřřřř

Do Krytu

Centrum
wřřř řř řřř
řřřřřřřřř
řřřřřřřřř
řř řřřřř
řřřřřřřřř
řřřřřřřřř
řřřřřřřřř
řřřřřřřřř
řřřřřřřřř

90 Centrum widitedlně
odemne. Nebo sem gá Tichý a
Pokorný srdcem.

Widěti (pry) negpru Krysta musš-
me: i: ja toho geg mări, jač geg
nám wystačil Nebesč Dtec, ja
swého gedintěho Spasitele, ochran-
ce, a milostiwého Boha. A wšak
widěti ho není dosti, ale při wčastniti
se k němu a přitwinauti, nžbrž jawně
nauti do něho, aby on to nás, a my
to něm, byli; gatkž sám porěšeně mlu-
wi (Jan 14. 20.) A neb, gatkž Apo-
stol, to ež chtili na sobě co na
Krystu Běžisti. (Filip. 2. 5.) To
pak státi se musš, předně Wěrau,
abychom k němu gšauc při wtělenj,
jim lebe bžeti wčkili, čím on gest: to
ež Syny Božimi, milými Nebesč
mu Dtcy, newtlanými (pro dosti wči
něni geho) a práwo wčěného dědice
wi, tak gako on, magičými (wi; o to
Jan 1. 12. Rim 8. 17. ič) Potom
musšme se k Krystu přiwčastňowati,
následowánjm, a žiwota geho na se-
bránjm: což Apostol Obláčenjm
se

Wſſeho Kryſtus 91

Je w Kryſta nazýwa (Rim. 13, 14.
Gal. 3. 27. Sám pat di; Věte ſe
odemne: Nebo gá ſein Tichý a
Pokorný ſrdcem. Ale Tichoſt a
Pokoru ſwan obláčeti nám porau-
či! A to učinimeli, ſlibuge ſe nale-
neme odpočinuti Dúſſem ſwým.
O gá toto ſwara rada! gá gíſtá!
gá prawdiwá! Ohledeg, ſtus, ſpru-
bug člowěče laždy, poznáš a wy-
náš. Kdo ſe (pry) naučí tichým a
pokorným býti, nalezne odpočinuti.
W prawdě tak geſt. Nebo Pokora
a Tichoſt roſſecky Kryſtowý Etnoſti
obſahugi, w nichž odpočinuti a bla-
hoſlawenſtwi duſſe jáleži. Tichoſt
jágiſtí Kryſtowa, Láſtí, Trpěliwost
ſčekedmoſt, Chudobu ge°, obſahuge.
A což Kryſtus iatiw prawí, to iagě-
ſtwi geſt, ſe wegdemeli tak w Kry-
ſta, aby chd ſe w ty ge° Enoſti obalili
a iawinuli, odpočinuti nageeme.
Což ſe prawě geſt, inabně niſſto dá,
kdo wěc dobře rozváží. nau-
čili ſe kdo pětote Kryſtowě, bude ge

Etnoſti Kry-
ſtow. kte-
rat odpo-
nuti dáwa

N IV. ſtoeně

92 Centrum wišiceblne
korně nju lasku, v Doha v v lidst
a nestoqe sam o slawu, mntu, pto
nost, necha se o to ginhch maditi, sam
pěkně tisse pokoge vjmati bude.
Maucili se tdo Krysstomě chudobě,
nebuda ho penze, statek a zboži
bud je ge má neb nemá, nic trapi
ti: wjdychy o wšicko se Pánem Bo
hem n s lidmi, n sám s sebau, spo
togen bude. Maucili se tdo Krys
stomě Wtrnosti a Stednosti, bude
se méně o blích starati, méně gisti,
méně piti, méně hořeti, méně stona
ti, drám a wesel pti fuchém kausku
chleba, a Pána Baha je wšeho
stwale. Maucili se tdo Krysstomě,
aby Bahu n lidem wšicko rě ge
mně a w dēlaw a redná obmšstl,
nechá wšech jāsiti, žalob, swárů, hnt
wů, pro wšetkeni sebe n ginhch, a bu
de wjdychy mšiti dobré. Mauplo
dy, budeli pti som a w tom Trpěti
most Krysstowa, nebuda ho nepo
kogiti, ani Gajt lispě, ostelt se oš
styzani ruce, jamaditi oš: v poličto
wánj, y fukně bránj, y bñemen ga
fych

tcholi rozkladani (Mat. 5. 39 rē)
 dobrovolně snese. Gestto lidem w
 Swětě postavením nelze bez kral
 tovaní býti; protož se obyčejně o i
 život starají, leda gakes ge tauže
 ni dráždi, pečování trápi, strach dě
 šá, hněw a nenávisť páli: a tak trá-
 pení trápením, hřích hřichem se ři-
 há, svědomí samo sebau je hrůze. Bo
 ži hněw se oživá, a mysl štěá napo-
 sledy. A to wsecko odtud gest, že
 Krystown potery a tichosti nemají,
 a neznají. Ale Krystus své, kre-
 tiž se k němu při včastkují, tako-
 vých trápení zprostituge: nejen tdnž
 ge potorně wšemmu obwinění vči: ale
 také že aby se nestarali, sám se o ně
 stará: aby idejší slávy nedbali, gi-
 nau gina lepší w sobě samém vřau
 ge: aby rozkošemi těla zhrdali, slad-
 kostmi Nebesthmi ge trní, aby wse
 ho wsechněm přáli, rozkladu wěčno-
 sti před nimi otwírá a rozdéluge:
 aby se ničeho nebáli, wenštem ge i
 stauná, Dáblu odhání, hřích smý-
 vá, Smrti zabíjí. O blahoslawe-
 ní

94 do Centrum neke
nj pokogi a bezpečnosti w Centrum
somto! A wšak gen dš, Bče se ode
mne, a naleznete zc.

Rap: IX. Ze kdo do Cen-
trum Milosrdenstwj Božjho
tressiti chce, zewšech Zworů, y
sám i sebe, wygiti musš.

Do Centru
se tšmž cea-
stami w ch-
bš tšerom
wcházš: a
wšak na-
spš.
Kašmí člowěš cestami i
Centrum wcházš (gmeno-
wité šrže Samoswognost a Ginu-
dost) vřázano w Rap. 5. a 6. Chce
li tedn do Centrum zase tressiti, pa-
trné gest, že tšmž cestami, ale zpš,
tráčeti musš, ažby tam od kud se wy-
winul, zase ptissel. Gmenowité
musš negprwé odlošiti prně wšetité
Ginudosti, t: gatěho koli na gatěho
li spolu twory se ohlédání, a na nich
co koli nehměnsiho sobě zatládání.
Potom, musš se Samoswognosti
swé také zepřiti, a wlastnj swau do-
ma Kancelát wlastnjho wytwolo-
wání a wybjránj, do lonce i gruncu
šbošiti